

Mænd, der havde Finantsforvaltningen i sin Haand, beholde denne og gaae tilbage til sit Ministerium, som han har, saa havde han ganske anderledes samlet Kongerigets Midler, Alt, hvad der hører til Kongerigets egentlige finantsielle Statsvæsen; han har endnu som Underviisningsminister vel ikke fuldt saa Meget, men idetmindste Meget, og Meget, som tildeels kræver større Omfætninger. Der er endnu en anden Side af Sagen, som ikke bør oversees; efter de forskellige Forpligtelser, som vi have paataget os, og de Forpligtelser, vi kunne komme til yderligere at paatage os, hvilket ligger meget i den hele Stilling, vi ere komne til, saa er der ingen Usandsynlighed for, at vi ville komme til at blive undergivne nye Skattepaalæg. Er det nu heldbringende for os, at den Mand, der skal være den, der udarbejder Planen til disse nye Stattepaalæg, i det Høieste kun tilhører os halvt, eller, rettere sagt, saa godt som ikke tilhører os? Thi naar han, som sagt, tillige er Monarchiets Finantsminister, forsvinder al anden Ansvarlighed for ham end den juridiske og den moralske; den politiske Ansvarlighed svinder aldeles bort. Det var ogsaa under den forrige Forhandling klart, at dette Ord „politisk“ Ansvarlighed, havde Finantsministeren, troer jeg, slet ikke paa sin Tunge; han erklærede sig naturligviis aldeles beredt til at underkaste sig den hele juridiske og moralske Ansvarlighed, der fulgte af hans Stilling, men den egentlige politiske Ansvarlighed, den, som ligger deri, at han hører os til med Hoved og Haar og Krop, Fornemmelser af, at vi alene bære ham, at det kun er ved os og Kongens Billie, den savner han, men det er et saa stort Savn, at vi ikke bør undvære den. Man har sagt, og det har jeg allerede tidligere udtalt, at Forholdet er saaledes, at Monarchiets Finantsminister havde staaet bagved Coullisferne og i Grunden været vor Finantsforvalter, vor Finantsbestyrer; Indenrigsministeren havde kun stillet sig frem for os som den, der, saa at sige, figurerede, ligesom naar en Sanger staaer bag Coullisferne og synger, medens Skuespilleren udfører Mimiken. Dette bliver ved, og derved bliver der en Dobbelthed i Kongerigets Embedsforhold, som er skadelig, som ikke bør finde Sted; Monarchiets

Bestillingsmænd i Finantsministeriet ville lidt efter lidt paa en meget mere umiddelbar Maade end hidtilbage vinde over paa de Pladsers Besættelse, for hvilke Kongeriget betaler Lønningen; det vilde ogsaa være et Misgreb, som ikke burde finde Sted.

Jeg har nu omtrent fremfat det Væsentligste af det, jeg foreløbigt havde at sige om denne Sag. Jeg har søgt at gjøre det klart, at jeg her har fastholdt den samme Betragtningssmaade som fra den allertidligste Tid, da den Nødvendighed var indtraadt, at tænke sig Staten organiseret paa en anden Maade, hvor jeg søgte at bidrage Mit til at faae klaret det Forhold, som laa mellem Kongeriget og Monarchiet, netop Finantsvæsenet vedkommende, idet jeg, saavidt det stod i min Magt, holdt det for min Pligt, ved den første Leilighed, hvor man søgte at forvirre Landsdelenes Tilstand, at gjøre, hvad jeg kunde, for at forhindre denne Forvirring fra at indtræde. Naar Nogle have meent, at den trufne Bestemmelse, hvorom der her er Tale, skulde være en Forløber for en stor Begivenhed, hvor Statsdelene skulle blive sammendragne paa en bedre og hensigtsmæssigere Maade, saa siger jeg, at det er af den Slags Forløbere, som man helst maa undvære, og at der ligger en Usandhed i det hele Forsøg. Monarchiets Repræsentation hviler, som vi vide, paa en ganske forskjellig Valgbasis; den har givet sig tilkjende som Ønsket om at forandre Forfatningens, Repræsentationens Underlag, i en meget væsentlig Grad (Sachsen: Meil!). So, den har givet sig tilkjende og udført det. Monarchiets Repræsentation, som er traadt frem gennem Forfatningen af 2den October 1855, staaer som en Gjerning, der kun kan være bleven, som den er, ved i en væsentlig Grad at forandre det hele Valgggrundlag, hvorpaa Kongerigets Forfatning hviler. (Sachsen: Det har ikke været ønsket!). Ja, det har ikke været ønsket, og det var netop det, jeg vilde komme til; man tillægger altsaa Ministeriet at have handlet imod Ønsket. Jeg har endnu ikke seet Noget opstillet, som kan berettige til denne Paastand, men jeg har derimod været tilstede, hvor jeg har modtaget Beviser for, at netop det Mødsatte var Tilfældet, hvilket man kan see af de Protokoller, som ligge inde